

Αρχική σελίδα>Δικαστικές διαδικασίες>Αστικές υποθέσεις>Ποιας χώρας το δικαστήριο είναι αρμόδιο;  
Ποιας χώρας το δικαστήριο είναι αρμόδιο;

Λουξεμβούργο

### 1 Πρέπει να απευθυνθώ στα τακτικά πολιτικά δικαστήρια ή σε κάποιο ειδικό δικαστήριο (για παράδειγμα εργατοδικείο);

Στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου, το τακτικό δικαστήριο που είναι αρμόδιο για τις αστικές και τις εμπορικές υποθέσεις είναι το πρωτοδικείο (tribunal d'arrondissement). Υπάρχουν δύο πρωτοδικειακές περιφέρειες: ένα πρωτοδικείο με έδρα την πόλη του Λουξεμβούργου και ένα πρωτοδικείο με έδρα το Diekirch.

Το πρωτοδικείο είναι αρμόδιο για όλες τις αστικές και εμπορικές υποθέσεις τις οποίες ο νόμος δεν υπάγει στην αρμοδιότητα άλλου δικαστηρίου.

Επισημαίνεται ότι, σε αντίθεση με τα ισχύοντα σε άλλες χώρες, δεν υπάρχει ειδικό δικαστήριο για τις εμπορικές υποθέσεις, οι οποίες εκδικάζονται από ειδικά τμήματα του πρωτοδικείου. Ωστόσο, για τις εμπορικές υποθέσεις ακολουθείται απλουστευμένη διαδικασία.

Ειδικά δικαστήρια είναι αρμόδια κατά κύριο λόγο για:

τις υποθέσεις ήσσονος σημασίας: αν η αξία του αντικείμενου της διαφοράς δεν υπερβαίνει τις 15.000 ευρώ, η αρμοδιότητα ανήκει στο ειρηνοδικείο.

Υπάρχουν τρία ειρηνοδικεία στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου: στην πόλη του Λουξεμβούργου, στην Esch-sur-Alzette και στο Diekirch, καθένα δε από αυτά είναι αρμόδιο για μια οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή

τις υποθέσεις εργατικού δικαίου: όταν η διαφορά απορρέει από την εκτέλεση σύμβασης εργασίας, αρμόδιο είναι το εργατοδικείο (tribunal du travail).

Υπάρχουν τρία εργατοδικεία στο Μεγάλο Δουκάτο του Λουξεμβούργου: στην πόλη του Λουξεμβούργου, στην Esch-sur-Alzette και στο Diekirch, καθένα δε από αυτά είναι αρμόδιο για μια οριοθετημένη γεωγραφική περιοχή. Στην πράξη, το εργατοδικείο εδρεύει στις εγκαταστάσεις του ειρηνοδικείου

τις υποθέσεις συμβάσεων μίσθωσης: ο νόμος υπάγει τις διαφορές που αφορούν την εκτέλεση σύμβασης μίσθωσης στην αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων,

ανεξαρτήτως της αξίας της διαφοράς. Επισημαίνεται ότι, αν η διαφορά σχετίζεται με τον καθορισμό του μισθώματος, ο νόμος ορίζει ότι προϋπόθεση της παραδεκτής προσφυγής στο δικαστήριο αποτελεί η προηγούμενη υποβολή της διαφοράς ενώπιον μιας επιτροπής μισθωμάτων, που λειτουργεί σε κάθε δήμο

τις υποθέσεις γειτονικού δικαίου: οι περισσότερες υποθέσεις γειτονικού δικαίου, που αφορούν π.χ. δουλείες ή διαφορές μεταξύ των συγκυρίων μεσοτοιχίας, υπάγονται στην αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων. Αν, ωστόσο, η υπόθεση εξελιχθεί σε αγωγή αποζημίωσης, κρίσιμο είναι το ύψος του διεκδικούμενου ποσού:

για ποσά άνω των 15.000 ευρώ αρμόδιο είναι το πρωτοδικείο

τις υποθέσεις κοινωνικής ασφάλισης: οι διαφορές σε θέματα κοινωνικής ασφάλισης υπάγονται από τον νόμο στην αρμοδιότητα του διαιτητικού συμβουλίου κοινωνικής ασφάλισης. Το συμβούλιο αυτό έχει έδρα την πόλη του Λουξεμβούργου και η αρμοδιότητά του καλύπτει όλη τη χώρα

τις υποθέσεις που αφορούν προβλήματα υπερχρέωσης: οι υποθέσεις υπερχρέωσης υπάγονται από τον νόμο στην αρμοδιότητα των ειρηνοδικείων.

### 2 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα τακτικά πολιτικά δικαστήρια (δηλαδή αυτά τα δικαστήρια είναι αρμόδια για τις εν λόγω υποθέσεις), πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;

#### 2.1 Υπάρχει διαφοροποίηση μεταξύ κατωτέρων και ανωτέρων τακτικών πολιτικών δικαστηρίων (για παράδειγμα τα πρωτοδικεία ως κατώτερα δικαστήρια και τα περιφερειακά δικαστήρια ως ανώτερα δικαστήρια) και αν ναι, ποιο δικαστήριο είναι αρμόδιο για την υπόθεσή μου;

Τα ειρηνοδικεία είναι αρμόδια να εκδικάζουν τις αστικές και τις εμπορικές υποθέσεις στις οποίες η αξία του αντικείμενου της διαφοράς (χωρίς τόκους και έξοδα) δεν υπερβαίνει τις 15.000 ευρώ. Για τις διαφορές που αφορούν υψηλότερα ποσά, αρμόδιο είναι το πρωτοδικείο.

Το πρωτοδικείο είναι σε κάθε περίπτωση αρμόδιο για τις υποθέσεις που δεν μπορούν να αποτιμηθούν σε χρήμα, όπως, για παράδειγμα, τις υποθέσεις οικογενειακού δικαίου.

#### 2.2 Κατά τόπον αρμοδιότητα (είναι αρμόδιο για την υπόθεσή μου το δικαστήριο της πόλης Α ή το δικαστήριο της πόλης Β);

##### 2.2.1 Ο βασικός κανόνας της κατά τόπον αρμοδιότητας

Κατά γενικό κανόνα, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου. Ο κανόνας αυτός αποσκοπεί στην προστασία του εναγομένου, καθώς τεκμαίρεται ότι θα είναι ευκολότερο γι' αυτόν να αμυνθεί ενώπιον του δικαστηρίου που είναι πλησιέστερο στον τόπο κατοικίας του.

Αν ο εναγόμενος είναι φυσικό πρόσωπο, αρμόδιο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας ή διαμονής του.

Όταν ο εναγόμενος είναι αστική ή εμπορική εταιρεία, μπορεί να εναχθεί όχι μόνο ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου στον οποίο βρίσκεται η έδρα της εταιρείας, αλλά και ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου στον οποίο διατηρεί υποκατάστημα ή πρακτορείο, υπό την προϋπόθεση ότι, στις δύο αυτές περιπτώσεις, υπάρχει αντιπρόσωπος εξουσιοδοτημένος να συναλλάσσεται με τους τρίτους και η διαφορά έχει προκύψει στο πλαίσιο της δραστηριότητας του εν λόγω υποκαταστήματος ή πρακτορείου.

##### 2.2.2 Εξαιρέσεις στον βασικό κανόνα

###### 2.2.2.1 Πότε μπορώ να επιλέξω ανάμεσα στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα) και κάποιο άλλο δικαστήριο;

Στην περίπτωση διαφοράς από σύμβαση, ο ενάγων μπορεί να προσφύγει είτε στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου είτε, αναλόγως του είδους της σύμβασης, στο δικαστήριο του τόπου παράδοσης του πράγματος ή παροχής της υπηρεσίας.

Στην περίπτωση ευθύνης από αδικοπράξια ή άσκησης πολιτικής αγωγής στο πλαίσιο ποινικής διαδικασίας: η αγωγή μπορεί να ασκηθεί ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου κατοικίας του εναγομένου ή ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου επέλευσης της ζημίας ή του τόπου όπου συνέβη το ζημιόγνο γεγονός.

###### 2.2.2.2 Σε ποιες περιπτώσεις υποχρεούμαι να επιλέξω δικαστήριο άλλο από αυτό της κατοικίας του εναγομένου (το δικαστήριο του βασικού κανόνα);

Όσον αφορά

1° τις αιτήσεις παροχής άδειας για γάμο ανηλικού, τις αιτήσεις κήρυξης της ακυρότητας γάμου, τις αιτήσεις άρσης της αναστολής της σύναψης γάμου, ανανέωσης της αναστολής, αντίθεσης στη σύναψη γάμου και άρσης της αναστολής

2° τις αιτήσεις που αφορούν γαμικό σύμφωνο και τις περιουσιακές σχέσεις των συζύγων και τις αιτήσεις χωρισμού των περιουσιών

3° τις αιτήσεις που αφορούν τα εκατέρωθεν δικαιώματα και υποχρεώσεις των συζύγων και τη συμβολή τους στις ανάγκες της οικογένειας ή της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης

4° τη λήξη της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης

5° τις αιτήσεις που αφορούν την παροχή διατροφής

6° τις αιτήσεις που αφορούν την άσκηση του δικαιώματος επικοινωνίας, τη διαμονή και τη συμβολή στη συντήρηση και στην εκπαίδευση παιδιού

7° τις αιτήσεις που αφορούν την άσκηση της γονικής μέριμνας, εξαιρουμένων αυτών που αφορούν την αφαίρεση της γονικής μέριμνας

8° τις αποφάσεις που αφορούν τη διαχείριση της περιουσίας ανηλίκου και τις αποφάσεις που αφορούν την επιτροπεία ανηλίκου

9° τις αιτήσεις για την απαγόρευση της επιστροφής στην οικία τους προσώπων που έχουν αποβληθεί από την οικία τους βάσει του άρθρου 1 παράγραφος 1 του τροποποιημένου νόμου της 8ης Σεπτεμβρίου 2003 σχετικά με την ενδοοικογενειακή βία τις αιτήσεις παράτασης των απαγορεύσεων που συνεπάγεται η εν λόγω αποβολή βάσει του άρθρου 1 παράγραφος 2 του ίδιου νόμου καθώς και τα ένδικα μέσα κατά των εν λόγω μέτρων το πρωτοδικείο που είναι κατά τόπον αρμόδιο είναι, πλην αν ειδικά προβλέπεται άλλως:

1° το δικαστήριο του τόπου όπου βρίσκεται η οικία της οικογένειας

2° αν οι γονείς ζουν χωριστά, το δικαστήριο του τόπου της κατοικίας του γονέα με τον οποίο διαμένει συνήθως το ανήλικο παιδί αν η γονική μέριμνα ασκείται από κοινού από τους γονείς ή το δικαστήριο του τόπου της κατοικίας του γονέα που ασκεί μόνος την εν λόγω μέριμνα

3° στις λοιπές περιπτώσεις, το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του διαδίκου ο οποίος δεν κίνησε τη διαδικασία.

Σε περίπτωση κοινής αίτησης, αρμόδιο δικαστήριο είναι, κατ' επιλογή των διαδίκων, το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του ενός ή του άλλου διαδίκου.

Ωστόσο, όταν η διαφορά αφορά αποκλειστικά τη διατροφή μεταξύ συζύγων, τη συμβολή στη συντήρηση και στην εκπαίδευση του παιδιού, τη συμβολή στις ανάγκες της οικογένειας ή τα επείγοντα και προσωρινά μέτρα σε περίπτωση λήξης της σχέσης καταχωρισμένης συμβίωσης, αρμόδιο δικαστήριο μπορεί να είναι εκείνο του τόπου κατοικίας του δικαιούχου συζύγου ή πρώην συντρόφου ή του γονέα που αναλαμβάνει κατά κύριο λόγο την επιμέλεια του παιδιού, ακόμη και αν αυτό είναι ενήλικο.

Η κατά τόπον αρμοδιότητα καθορίζεται σε συνάρτηση με τον τόπο κατοικίας κατά την ημερομηνία άσκησης του ένδικου βοηθήματος ή, στις υποθέσεις διαζυγίου, κατά την ημερομηνία υποβολής της αρχικής αίτησης.

Στην περίπτωση αίτησης δικαστικής συνδρομής σε υπόθεση που αφορά το δικαίωμα επιμέλειας και το δικαίωμα επικοινωνίας με παιδί, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο στην περιφέρεια του οποίου κατοικεί ή τεκμαίρεται ότι κατοικεί το παιδί.

Στις υποθέσεις που αφορούν διαζύγιο ή δικαστικό χωρισμό και τις συνέπειές τους, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο του τόπου της κοινής κατοικίας των συζύγων ή, ελλείψει τέτοιας, το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου συζύγου ή, στην περίπτωση συναινετικού διαζυγίου, του τόπου κατοικίας ενός εκ των συζύγων.

Στις υποθέσεις κληρονομικής διαδοχής, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο του τόπου της τελευταίας κατοικίας του θανόντος.

Στις μισθωτικές διαφορές, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο του τόπου στον οποίο βρίσκεται το ακίνητο.

Στις εργατικές διαφορές, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο του τόπου εργασίας. Σε ορισμένες περιπτώσεις, ωστόσο, όταν ο εργοδότης ασκεί αγωγή κατά μισθωτού ο οποίος κατοικεί σε άλλο κράτος μέλος, η αρμοδιότητα απονέμεται στο δικαστήριο του τόπου κατοικίας του μισθωτού.

### **2.2.2.3 Μπορούν οι διάδικοι να αναθέσουν αρμοδιότητα σε δικαστήριο που άλλως δεν θα είχε αρμοδιότητα;**

Το δικαίο του Λουξεμβούργου δέχεται ως έγκυρες τις «ρήτρες παρέκτασης της αρμοδιότητας», με τις οποίες τα συμβαλλόμενα μέρη σύμβασης επιλέγουν να υπαγάγουν τη διαφορά τους σε συγκεκριμένο δικαστήριο.

Οι ρήτρες αυτού του τύπου έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον όταν πρόκειται για διαφορές με διαδίκους που διαμένουν σε διαφορετικά κράτη. Χαρακτηριστικό τους είναι ότι επιτρέπουν τον εκ των προτέρων καθορισμό του δικαστηρίου που θα εκδικάσει ενδεχόμενη διαφορά. Μεταξύ των κρατών μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης, οι προϋποθέσεις εγκυρότητας αυτών των ρητρών διέπονται από τον κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012.

Δυνατότητα των διαδίκων να συμφωνήσουν το αρμόδιο δικαστήριο υπάρχει και στις αμιγώς εσωτερικές ένδικες διαφορές. Σε μια τέτοια περίπτωση, οι διάδικοι μπορούν να υποβάλουν στο ειρηνοδικείο διαφορά η οποία δεν θα υπαγόταν κανονικά στην αρμοδιότητά του, λόγω της αξίας του αντικειμένου της ή των κανόνων σχετικά με την κατά τόπον αρμοδιότητα. Η συμφωνία των διαδίκων μπορεί να είναι ρητή ή να συνάγεται από το γεγονός ότι ο εναγόμενος παρίσταται στο ακροατήριο και απαντά επί της ουσίας της υπόθεσης χωρίς να προβάλει προηγουμένως, πριν από την προβολή οποιοσδήποτε μέσου άμυνας, ένσταση αναρμοδιότητας του δικαστηρίου που έχει επιληφθεί της διαφοράς. Ωστόσο, οι διάδικοι δεν έχουν την ίδια δυνατότητα ενώπιον του πρωτοδικείου, καθώς οι κανόνες περί αρμοδιότητας του πρωτοδικείου που βασίζονται στην αξία του αντικειμένου της διαφοράς είναι κανόνες δημοσίας τάξης. Ρήτρα παρέκτασης της αρμοδιότητας είναι έγκυρη μόνο αν έχει γίνει πραγματικά δεκτή από αμφοτέρους τους διαδίκους. Η απόδειξη της συμφωνίας αυτής παρέχεται σύμφωνα με τους κανόνες του κοινού δικαίου.

Σε ορισμένες περιπτώσεις, η ελευθερία των διαδίκων να ορίσουν αρμόδιο δικαστήριο περιορίζεται από τον νόμο. Για παράδειγμα, ο νόμος για την ένδικη προστασία των καταναλωτών κηρύσσει άκυρες τις ρήτρες που στερούν από τον καταναλωτή το δικαίωμα προσφυγής στα τακτικά δικαστήρια.

### **3 Όταν έχουν αρμοδιότητα τα ειδικά δικαστήρια, πώς μπορώ να βρω σε ποιο πρέπει να απευθυνθώ;**

Τα ειδικά δικαστήρια που έχουν συγκροτηθεί σύμφωνα με τη νομοθεσία του Λουξεμβούργου (εργατοδικείο, ειρηνοδικείο που εκδικάζει υποθέσεις συμβάσεων μίσθωσης, διοικητικό πρωτοδικείο, διαιτητικό συμβούλιο κοινωνικής ασφάλισης) εκδικάζουν σε πρώτο βαθμό όλες τις υποθέσεις που υπάγονται στην αρμοδιότητά τους, ανεξαρτήτως της αξίας του αντικειμένου της διαφοράς.

Ενδεικτικά, το ειρηνοδικείο, που κανονικά είναι αρμόδιο για υποθέσεις στις οποίες η αξία του αντικειμένου της διαφοράς δεν υπερβαίνει τις 15.000 ευρώ, δεν υπόκειται στο όριο αυτό όταν εκδικάζει μισθωτικές διαφορές.

Κατά τόπον αρμοδιότητα:

Ο γενικός κανόνας της κατά τόπον αρμοδιότητας

Ενώ, κατ' αρχήν, αρμόδιο δικαστήριο είναι το δικαστήριο του τόπου κατοικίας του εναγομένου, υπάρχουν εξαιρέσεις όσον αφορά τα ειδικά δικαστήρια.

Ενδεικτικά, αρμόδιο εργατοδικείο είναι, κατ' αρχήν, το εργατοδικείο του τόπου εργασίας και όχι αυτό του τόπου κατοικίας ενός από τους διαδίκους.

Παρομοίως, μισθωτική διαφορά πρέπει να εισαχθεί ενώπιον του δικαστηρίου του τόπου όπου βρίσκεται το ακίνητο που αποτελεί το αντικείμενο της μίσθωσης.

Όσον αφορά το διοικητικό πρωτοδικείο και το διαιτητικό συμβούλιο κοινωνικής ασφάλισης, το εν λόγω ζήτημα δεν τίθεται, καθώς η αρμοδιότητά τους εκτείνεται σε όλη την επικράτεια του Μεγάλου Δουκάτου του Λουξεμβούργου.

Εξαιρέσεις από τον γενικό κανόνα

Οι αρμοδιότητες των ειδικών δικαστηρίων ορίζονται από τη νομοθεσία και οι διάδικοι δεν είναι δυνατόν να επιλέξουν δικαστήριο άλλο από αυτό που ορίζει ο νόμος.

Γενικά, οι κανόνες περί της καθ' ύλην αρμοδιότητας θεωρούνται κανόνες δημοσίας τάξης (για παράδειγμα, όσον αφορά τις εργατικές διαφορές), γεγονός που σημαίνει ότι, ακόμη και σε περίπτωση σιωπής των διαδίκων, ο δικαστής υποχρεούται να κηρύξει αυτεπάγγελα εαυτόν αναρμόδιο. Ωστόσο, όπως προαναφέρθηκε, εξαίρεση ισχύει από την αρχή αυτή ενώπιον του ειρηνοδικείου, για τις διαφορές των οποίων το αντικείμενο υπερβαίνει σε αξία το ποσοτικό όριο της καθ' ύλην αρμοδιότητας του ειρηνοδικείου, αν υπάρχει ρητή ή σιωπηρή συμφωνία των διαδίκων. Στην περίπτωση αυτή, το ειρηνοδικείο δεν μπορεί να κηρύξει αυτεπάγγελα εαυτόν αναρμόδιο.

**Σχετικοί σύνδεσμοι**

<http://www.legilux.lu/>

<https://justice.public.lu/fr.html>

## Σχετικά έγγραφα

[Organisation de la justice](#)  (147 Kb) 

Τελευταία επικαιροποίηση: 22/10/2021

Την έκδοση αυτής της σελίδας στην εθνική γλώσσα διαχειρίζεται ο αντίστοιχος αρμόδιος επαφής του ΕΔΔ. Οι μεταφράσεις έχουν γίνει από την αρμόδια υπηρεσία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι τυχόν αλλαγές που επιφέρει η αρμόδια εθνική αρχή στο πρωτότυπο ενδέχεται να μην έχουν περιληφθεί ακόμα στις μεταφράσεις. Η Επιτροπή και το Ευρωπαϊκό Δικαστικό Δίκτυο δεν αναλαμβάνουν καμία απολύτως ευθύνη όσον αφορά πληροφορίες ή δεδομένα που περιέχονται ή αναφέρονται στο παρόν έγγραφο. Βλ. την ανακοίνωση νομικού περιεχομένου για τους κανόνες πνευματικής ιδιοκτησίας που ισχύουν στο κράτος μέλος που είναι αρμόδιο για την παρούσα σελίδα.